

RODO - aktualności

25 października 2021 r.

UWAGA!

Tezy przedstawione w artykułach, zamieszczone w niniejszym materiale i niebędące wytycznymi organu nadzorczego albo orzeczeniami sądów lub organów administracji publicznej, stanowią wyłącznie opinię ich autorów i nie są oficjalnym stanowiskiem Lex Artist Sp. z o.o.

01

W procedurze informowania o nieprawidłowościach trzeba pamiętać o RODO

02

RODO jednym z najbardziej lekceważonych aktów prawnych UE?

03

Wykorzystywanie danych biometrycznych uczniów tylko za dobrowolną zgodą

04

Jak efektywnie prowadzić prace nad kodeksem postępowania – rekomendacje UODO

05

Imię, nazwisko i PESEL sprzedawcy na dokumencie sprzedaży

01 W procedurze informowania o nieprawidłowościach trzeba pamiętać o RODO (1)

- przy wdrażaniu wewnętrznego systemu sygnalizowania o nieprawidłowościach niezwykle ważne jest zapewnienie, aby dane osobowe wszystkich uczestników postępowania – sygnalisty, sprawców lub ewentualnych świadków opisanego w zgłoszeniu naruszenia – były należycie chronione, a ich prawa przestrzegane
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii wskazuje wprost na wymóg stosowania RODO przy korzystaniu z mechanizmów whistleblowingowych
- zgodnie z motywem 82 dyrektywy ochrona poufności tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia podczas trwania procesu dokonywania zgłoszenia i w toku postępowań wyjaśniających uruchomionych na skutek danego zgłoszenia jest jednym z zasadniczych środków ex ante zapobiegających działaniom odwetowym
- zgodnie z art. 53 ust. 4 i 7 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu procedura anonimowego zgłaszania naruszeń powinna określać sposób ochrony danych osobowych pracownika lub innej osoby wykonującej czynności na rzecz instytucji obowiązanej dokonujących zgłoszenia oraz osoby, której zarzuca się dokonanie naruszenia, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, a także termin usunięcia danych osobowych zawartych w zgłoszeniu

01 W procedurze informowania o nieprawidłowościach trzeba pamiętać o RODO (2)

- na uwagę w odniesieniu do wewnętrznych procedur whistleblowingowych zasługuje m.in. zasada minimalizacji danych, co będzie sprowadzać się do tego, że danych osobowych, które w sposób oczywisty nie mają znaczenia dla rozpatrywania konkretnego zgłoszenia, nie należy zbierać, a w przypadku ich przypadkowego zebrania należy je niezwłocznie usunąć
- Rządowe Centrum Legislacji 18 października 2021 r. opublikowało projekt ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa, wdrażającej dyrektywę 2019/1937 do polskiego porządku prawnego.
- implementacja przepisów dyrektywy AML (tj. dotyczącej zapobiegania praniu pieniędzy) wchodzi w życie 31 października 2021 r., zaś przepisy dyrektywy o ochronie sygnalistów muszą być zaimplementowane do 17 grudnia 2021 r.

Źródło: <https://praca.gazetaprawna.pl/artykuly/8276358,signalista-w-procedurze-informowania-o-nieprawidlowosciach-trzeba-pamietac-o-rod.html>

02

RODO jednym z najbardziej lekceważonych aktów prawnych UE? (1)

- *Zakres stosowania RODO jest zbyt szeroki i przekształca je „w jedne z najbardziej de facto lekceważonych ram prawnych w prawie Unii”*
– uważa rzecznik generalny TSUE
- TSUE ma rozstrzygnąć, czy organ ochrony danych jest uprawniony do rozpoznawania skargi na sąd, który udostępnił dziennikarzowi akta toczącej się sprawy – skargę taką złożył obywatel Niderlandów, a Urząd do Spraw Ochrony Danych Osobowych uznał, że nie jest właściwy do jej zbadania, gdyż dane były przetwarzane przez sąd „w ramach sprawowania przez niego wymiaru sprawiedliwości”
- pytanie prejudycjalne złożone do TSUE wzbudziło spore zainteresowanie i skłoniło rzecznika generalnego Michala Bobeka do bardziej ogólnego spojrzenia na RODO, które jego zdaniem wymaga reformy
- *Jest to właśnie to pytanie, które w niniejszej sprawie ponownie wysuwa się na pierwszy plan: czy zakres RODO nie powinien zostać ograniczony pod względem materialnym? Czy każda forma interakcji międzyludzkiej, w której ujawniane są informacje o innych osobach, niezależnie od sposobu ich ujawniania, ma podlegać jego dość uciążliwym przepisom?* - zauważył w swej opinii rzecznik generalny

02

RODO jednym z najbardziej lekceważonych aktów prawnych UE? (2)

- Michał Bobek uważa, że wynikający z art. 2 RODO zakres stosowania RODO jest na tyle szeroki, że można pod niego podciągnąć niemal wszystko – zwraca bowiem uwagę, że ograniczenie dotyczące automatyzacji w czasach powszechnej informatyzacji straciło na swym znaczeniu
- zdania ekspertów są podzielone, jak wskazują, z pewnością niestety wiele osób i podmiotów nie stosuje RODO, ale mają wątpliwości, czy rzeczywiście ze względu na zbyt szeroki zakres działania
- w 2020 r. KE przeprowadziła przegląd RODO po dwóch latach jego stosowania – choć w raporcie wskazała na pewne problemy, to uznała, że za wcześnie jest, by mówić o ewentualnych zmianach

Źródło: <https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/8268802,rodo-jednym-z-najbardziej-lekcewazonych-aktow-prawnych-ue.html>

03

Wykorzystywanie danych biometrycznych uczniów tylko za dobrowolną zgodą

- szkoły mogą wykorzystywać dane biometryczne uczniów, np. jak w głośnym swego czasu przypadku, do kontroli wchodzących do stołówki, ale tylko za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych - taka zgoda w świetle RODO będzie ważna jedynie wtedy, gdy będzie dobrowolnym, konkretnym, świadomym i jednoznacznym okazaniem woli podmiotu danych
- szkoły korzystające z różnych systemów biometrycznych często opierają legalność przetwarzania danych biometrycznych uczniów o udzielone przez nich wyraźne zgody (art. 9 ust. 2 lit. a RODO) lub o wyraźne zgody udzielone przez ich opiekunów prawnych
- Prezes UODO nakładając w 2020 r. administracyjną karę pieniężną na Szkołę Podstawową nr 2 w Gdańsku w związku z przetwarzaniem przez nią danych biometrycznych uczniów na potrzeby organizacji dostępu do szkolnej stołówki, zauważył, że uczniowie, którzy nie posiadali identyfikacji biometrycznej, musieli przepuszczać w kolejce uczniów zarejestrowanych w systemie
- tym samym w ocenie organu sposób organizacji dostępu do szkolnej stołówki prowadził do nierównego traktowania uczniów
- decyzja organu została uchylona WSA w Warszawie – w uzasadnieniu wyroku sąd jednak lakonicznie odniósł się do ustaleń organu dotyczących dobrowolności zgody, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że *„pismenne oświadczenia rodziców, [...] w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości [...] świadczą o spełnieniu przesłanki, o której mowa w art. 9 ust. 2 lit. a RODO”*
- Prezes UODO nie zgodził się ze stanowiskiem WSA w Warszawie i poinformował o wniesieniu skargi kasacyjnej od NSA

Źródło: <https://www.prawo.pl/oswiata/dane-biometryczne-uczniow-wykorzystywanie-tylko-za-dobrowolna.511304.html>

04

Jak efektywnie prowadzić prace nad kodeksem postępowania – rekomendacje UODO

- zbyt wąski zakres konsultacji społecznych, brak propozycji mechanizmów umożliwiających monitorowanie przestrzegania kodeksu, zbyt ogólne podchodzenie do zagadnień przetwarzania danych albo powtarzanie przepisów RODO – to częste błędy popełniane przez środowiska pracujące nad projektami kodeksów postępowania
- powodują one wydłużanie prac nad tymi dokumentami lub ich zawieszanie, a niekiedy prowadzą do zaniechania inicjatyw
- UODO przygotował trzyczęściowy cykl publikacji na temat tworzenia branżowych kodeksów postępowania
- pierwsza z nich jest poświęcona kluczowym organizacyjnym aspektom pracy nad przyjęciem kodeksu i korzyściom z jego przyjęcia
- organ wskazuje m.in. gdzie szukać wskazówek na temat kodeksów – w tym zakresie powołuje przyjęte na początku czerwca 2019 r. Wytyczne Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD) dotyczące kodeksów postępowania i podmiotów monitorujących
- kodeks postępowania, który zostanie przygotowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, będzie spełniał stawiane mu wymagania i nie będzie jedynie powtórzeniem RODO, a przede wszystkim doprecyzuje wiele kwestii z uwzględnieniem specyfiki danej branży, przyniesie wiele korzyści
- administratorom i podmiotom przetwarzającym będącym członkami kodeksu ułatwi stosowanie przepisów i wypełnianie szeregu obowiązków, wskaże właściwe rozwiązania, tam gdzie dziś istnieją dylematy

Źródło: <https://uodo.gov.pl/pl/138/2179>

05

Imię, nazwisko i PESEL sprzedawcy na dokumencie sprzedaży

- nowelizacja przepisów o podatku od towarów i usług, która wejdzie w życie 1 stycznia 2022 r. wywróci do góry nogami zasady dokumentowania transakcji w procedurze TAX FREE - jedną z najistotniejszych zmian w tym zakresie będzie wprowadzenie nowego dokumentu elektronicznego TAX FREE, który dla podróżnego będzie stanowił podstawę zwrotu podatku od towarów i usług
- dokument TAX FREE od stycznia 2022 r. będzie musiał zawierać wiele szczegółowych danych
- zgodnie z par. 4 nowego rozporządzenia dokument elektroniczny TAX FREE ma zawierać m.in. imię i nazwisko oraz unikalny identyfikator ID SISC osoby wystawiającej dokument
- z wyjaśnień zamieszczonych na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych wynika z kolei, że ID SISC to unikalny, 17-znakowy numer identyfikacyjny nadawany podmiotom i osobom podczas procesu rejestracji
- dla osób posiadających NIP jest to numer NIP, do którego zostało dodanych 5 ostatnich cyfr numeru REGON, dla osób posiadających EORI jest to numer EORI, dla osób posiadających PESEL – jest to PESEL, numery są uzupełnione cyframi „0” do rozmiaru 17 znaków
- numer ID SISC dla kasjerki czy kasjera np. z lotniskowego sklepu to w większości przypadków PESEL
- zdaniem ekspertów oznacza to, że swobodny dostęp do danych z tego dokumentu będą mieli cudzoziemcy i rodzi to poważny problem związany z ochroną danych osobowych osób wystawiających ten dokument

Źródło: <https://www.prawo.pl/podatki/dane-w-dokumencie-tax-free-od-2022-roku,511129.html>

*Niniejszy dokument bez zezwolenia nie może być w żaden sposób wykorzystywany,
w szczególności rozpowszechniany i kopiowany.*